

در برنامه‌های رادیویی مراکز

ارزیابی گزارشگری و گزارش

● سیدعلیرضا هاشمی
پژوهشگر اداره کل پژوهش‌های رادیو

نظارت و ارزیابی اداره کل صدای استان‌هاست که طی جلسات متعددی به بازشنویی و ارزیابی عملکرد گزارشگران و نحوه گزارشگری ۱۴۰۴ برنامه‌ها از ۳۱ مرکز استان پرداخته‌اند. این تعداد برنامه فاصله زمانی تیرماه تا اسفندماه ۱۳۸۴ در مراکز استان‌ها تهیه و پخش شده‌اند.

شایان ذکر است که ابتدا قرار بود داده‌های فرم‌های ارزیابی در خصوص گزارشگران برنامه‌ها از طریق کدگذاری و ورود اطلاعات به کامپیوتر و استفاده از برنامه SPSS و تهیه جداول مربوط و با توجه به متغیرهای مختلف تجزیه و تحلیل شوند؛ اما ضیق وقت و نواقص موجود در برخی فرم‌ها و نبود برخی اطلاعات پایه در مورد گزارشگران، استفاده از این روش را منتفی نمود. در نتیجه، کار جمع‌بندی در محدوده کوچک‌تری انجام پذیرفت؛ به خصوص آنکه استخراج داده‌های ۱۴۰۴ فرم به‌روش دستی کاری مشکل و وقت‌گیر بود.

این گزارش با الگویی از گزارش‌هایی که از ساختار مطلوب رسانه‌ای برخوردار است، آغاز می‌شود. سپس مشخصات عمومی ۱۴۰۴ برنامه که از سوی کارشناسان ارزیاب بررسی شده، شامل جداول تعداد برنامه‌های هر مرکز، ساختار برنامه‌ها، طبقات

«در تلویزیون، دنیای خارجی به صورت یک آیکون (نماد تصویری) وجود دارد. بنابراین، نقش گزارشگر یک نقش فرعی و ثانویه است؛ زیرا کلمه‌های او در واقع، شاخ و برگ دادن و شرح جزئیاتی است که ما خود آن را می‌بینیم. در رادیو، این دنیای خارج به صورت شاخصه‌ای وجود دارد و نقش گزارشگر در آن اصلی است. در واقع، گزارشگر در جهان خارج، به جای چشم و گوش ما عمل می‌کند و باید خیلی بهتر از گزارشگر تلویزیون حرف بزند. سرعت و نحوه گزارش یک گزارشگر رادیویی، منعکس‌کننده فضای حاکم بر جهان خارج است و زبان و کلام او نیز باید نسبت به گزارشگر تلویزیون روشن‌تر و فصیح‌تر باشد تا مطالب مختلفی را فی‌البداهه بگوید. کار او نه تنها توصیف عین صحنه‌های خارجی است، بلکه با استفاده از عناصر مختلف می‌کوشد تا دیگران را در آن شرکت دهد.» (کرایسل، ۱۳۸۱: ۲۰۵).

با توجه به قول این صاحب‌نظر، گزارش رادیویی یکی از مهم‌ترین بخش‌های یک برنامه رادیویی است. گزارشگر با عمل خود، سیر منطقی بخش‌های برنامه را هموار می‌سازد و در غنای محتوای برنامه و انتقال پیام سهم می‌گردد.

گزارشی که در پی می‌آید، جمع‌بندی نظرات کارشناسان واحد

برنامه‌ها، موضوعات برنامه‌ها و نوع برنامه‌ها از نظر تولیدی یا زنده، در پی می‌آید. آنگاه برخی اطلاعات مربوط به گزارشگران، شامل جدول تعداد گزارشگران، وضعیت گزارشگران از نظر جنس، وضعیت استخدامی و سابقه آنها در حرفه گزارشگری آورده می‌شود؛ و در انتها امتیاز گزارشگری آنها در برنامه‌ها طبقه‌بندی می‌گردد.

الگویی که به عنوان مقدمه ارائه می‌شود، مانند نقشه‌ای کلان، دربرگیرنده گزارش‌هایی است که از ساختار مطلوب رسانه‌ای برخوردار است و کوششی برای انطباق الگوی ادبی (داستانی) با گزارش است. در این الگو، ساختارهای حاکم بر ادبیات در سطحی خرد (ساختار ادبی) منطبق بر سطحی کلان (نقش ادبیات در جامعه) ارائه می‌شود و سعی در توضیح عمل گزارشگری با کارکردهای داستانی است.

می‌دانیم که یک داستان، از یک شرایط هماهنگ که ثبات و امنیت بر آن حاکم است، آغاز می‌شود. در این قسمت، نویسنده به معرفی شرایط و شخصیت‌های خود می‌پردازد و در مسیر این معرفی، الزاماً شخصیت بدنهاد را که عامل ورود ناامنی محسوب می‌شود و همچنین شرایط ناامنی و بی‌ثباتی را که بر داستان حاکم است، معرفی می‌کند. با ورود شخصیت بدنهاد، نبردی گاه فیزیکی و گاه فکری و بالأخره احساسی، میان او و قهرمان یا قهرمانان داستان درمی‌گیرد. این نبرد عمدتاً در قسمت میانی یا دومین قسمت داستان اتفاق می‌افتد. در حقیقت، تونل میانی یا وسط داستان، مکان باز شدن خصومت‌ها و ارائه بدنه اصلی کار داستان است که باعث جذب مخاطب شده منطقی زیبایی‌شناسانه دارد. اما در قسمت پایانی، در عمده داستان‌ها با پیروز شدن قهرمان (یا مرگ شخصیت منفی)، بار دیگر شرایط ثبات و امنیت اجتماعی بر داستان حاکم می‌شود.

بر اساس چنین کلیتی، هر گزارش نیز الزاماً از سه مرحله آغازین، میانی و پایانی تشکیل می‌شود. مرحله آغازین به «تمرکز» و مرحله میانی به «واقعی کردن» تعبیر می‌شود و بالأخره مرحله پایانی را «حل» (resolution) می‌نامند.

در مرحله تمرکز، گزارشگر با قرار گرفتن در صحنه واقعه که به نحوی نمادین با موضوع گزارش در ارتباط تنگاتنگ است، مقدمه‌ای را به شکل خلاصه خبر ارائه می‌دهد که البته این خلاصه وظایف خاصی را پیگیری می‌کند؛ از جمله اینکه ابتدا گزارشگر موضوع گزارش را در یک گزاره معرفی، سپس در یک یا حداکثر دو گزاره به دلایل و عواقب اتفاق اشاره و در پایان جهت و زاویه آن را تعیین می‌کند. عده‌ای از متخصصان معتقدند که تعیین جهت یا زاویه اتفاق باید به شکل یک سؤال یا مسئله‌ی بدون جواب ارائه شود تا کنجکاوی مخاطب را جلب و وی به ادامه مطلب ترغیب شود.

پس از مرحله تمرکز که اصطلاحاً «موزائیک» نامیده می‌شود، بخش میانی که بدنه گزارش به حساب می‌آید، ارائه می‌گردد. این

مرحله در حقیقت بسط و شرح همان خلاصه مطالبی است که در بخش تمرکز ارائه شده است. یادآوری می‌شود که اساساً یک گزارش بافت چندمتنی دارد؛ یعنی از متون متفاوت - که هر کدام را اصطلاحاً موزائیک می‌نامند - تشکیل می‌شود.

در حقیقت، هر موزائیک در بخش میانی، یک مطلب از موضوع گزارش را باز می‌کند، آن را بسط و گسترش می‌دهد و تشریح می‌نماید. در این بخش، گزارشگر اصطلاحاً مطلب به مطلب، موضوع گزارش خود را واقعی و اطلاعات ارائه شده را «اثبات» می‌کند.

ابزار واقعی نمودن مطلب و اثبات اطلاعات، عمدتاً مصاحبه زنده است. البته در جهان فناورانه‌ی امروزی، ارائه ارقام و آماری که از سوی منابع موثق اعلام می‌شود نیز کارایی بالایی در اثبات اطلاعات و واقعی کردن مطالب دارند.

باید اشاره کرد که گفتار متن گزارشگر نباید از یک سوم کل موزائیک کمتر و از سه چهارم آن بیشتر باشد. گفتار متن باید به‌زبانی ساده و دور از صنایع ادبی و راهبردهای گفتمان تهییجی یا جهتگیری‌های روشن و واضح سیاسی تدوین شود. این گفتار به‌دو صورت خطاب مستقیم (گفتار تعاملی) و خطاب غیرمستقیم (گفتار دانای کل) ارائه می‌شود.

مصاحبه‌ها بهتر است عمدتاً به شکل زنده ارائه شوند و از نقل قول، تنها برای خلاصه کردن سخنان خود مصاحبه‌شونده استفاده شود. البته نقل قول برای شفاف کردن مطالب یک مصاحبه غیرواضح یا پراکنده‌گفته‌شده نیز به کار می‌آید. در بخشی از کتب حرفه‌ای مطرح شده که نقل قول می‌تواند در مورد منابعی که دسترسی به آنها مشکل است، به کار رود؛ اما عمده گزارشگران حرفه‌ای امروزی به جای این کار، با منبعی که نقل قول را در یک مصاحبه زنده ادا کند، به‌طور زنده مصاحبه می‌کنند (مثل سخنان مدیر روابط عمومی که از وزیر نقل قول می‌کند). البته در هر موزائیک، بسته به شکل ساختاری آن، گزارشگر از یک تا سه sound bit چندثانیه‌ای، از مردم، کارشناسان، مقامات و یا سایر بازیگران سیاسی و اجتماعی، مطالبی را ارائه می‌دهد.

از آنجا که مردم عمدتاً در نقش متقاضی، اعتراض‌کننده و یا انعکاس‌دهنده نظر اکثریت جامعه ظاهر می‌شوند و کارشناسان نیز به‌عنوان افرادی بدون جهتگیری خاص فرض می‌گردند، گزارشگران، این دو دسته را به‌طور تک صدا در یک موزائیک انعکاس می‌دهند؛ اما مقامات و مخصوصاً بازیگران بنام سیاسی و فعالان اجتماعی را در موزائیک‌هایی انعکاس می‌دهند که از نظر ساختاری، امکان ارائه دو صدا در آن وجود داشته باشد.

در سومین بخش یک گزارش، یعنی بخش پایانی آن، گزارشگر بار دیگر با حضور در صحنه اتفاق، پس از ارائه خلاصه‌ای از اخبار و دلایل و نتایج آن حداکثر در یک گزاره، به حل تضاد پیچیده‌ای که به‌طور خلاصه به شکل یک سؤال در بخش تمرکز طرح کرده و سپس به تفصیل (به‌عنوان یک فاکتور)

جدول، در مجموع، ۱۴۰۴ برنامه از ۳۱ مرکز استان مورد ارزیابی

جدول ۱- تعداد و درصد برنامه‌هایی که گزارشگری آنها مورد ارزیابی قرار گرفته است.

ردیف	نام مرکز	فراوانی	درصد
۱	آبادان	۱۵	۱
۲	آذربایجان شرقی	۳۰	۲/۱
۳	آذربایجان شرقی	۳۳	۲/۳
۴	اردبیل	۳۱	۲/۲
۵	استان مرکزی	۸۶	۶/۲
۶	اصفهان	۴۴	۳/۲
۷	ایلام	۶۳	۴/۵
۸	بوشهر	۱۶	۱/۱
۹	چهار محال بختیاری	۶۰	۳/۴
۱۰	خراسان رضوی	۵۳	۳/۸
۱۱	خراسان شمالی	۲	۰/۱
۱۲	خلیج فارس	۶۷	۴/۷
۱۳	خوزستان	۱۰	۰/۸
۱۴	زنجان	۳۲	۲/۳
۱۵	سمنان	۶۸	۴/۸
۱۶	سیستان و بلوچستان	۷۶	۵/۵
۱۷	فارس	۶۴	۴/۵
۱۸	قزوین	۲۶	۱/۸
۱۹	قم	۳۲	۲/۳
۲۰	کردستان	۳۹	۲/۸
۲۱	کرمان	۷۳	۵/۳
۲۲	کرمانشاه	۵۶	۴
۲۳	کهگیلویه و بویر احمد	۷۸	۵/۵
۲۴	کیش	۳۵	۲/۴
۲۵	گلستان	۱۸	۱/۴
۲۶	گیلان	۴۲	۳
۲۷	لرستان	۶۳	۴/۵
۲۸	مازندران	۵۵	۳/۹
۲۹	مهاباد	۳۸	۲/۸
۳۰	همدان	۲۳	۳
۳۱	یزد	۵۶	۴
	جمع کل	۱۴۰۴	۱۰۰

در بخش میانی مورد بررسی قرار داده بود، می‌پردازد. او در حقیقت با دادن یک پاسخ، معضل را حل و به این ترتیب ثبات و امنیت را حاکم می‌کند (میرفخرایی، ۱۳۷۹: ۳۸۸-۳۸۲).

از این رو، گزارشگر همچون یک نویسنده چیره‌دست، با عمل خود نه تنها در تفهیم موضوع گزارش به مخاطب تلاش می‌کند، بلکه با انجام دادن موفق گزارش، مخاطب را مجاب می‌کند و رضایت مخاطب را از بخش‌های گزارش به همراه می‌آورد.

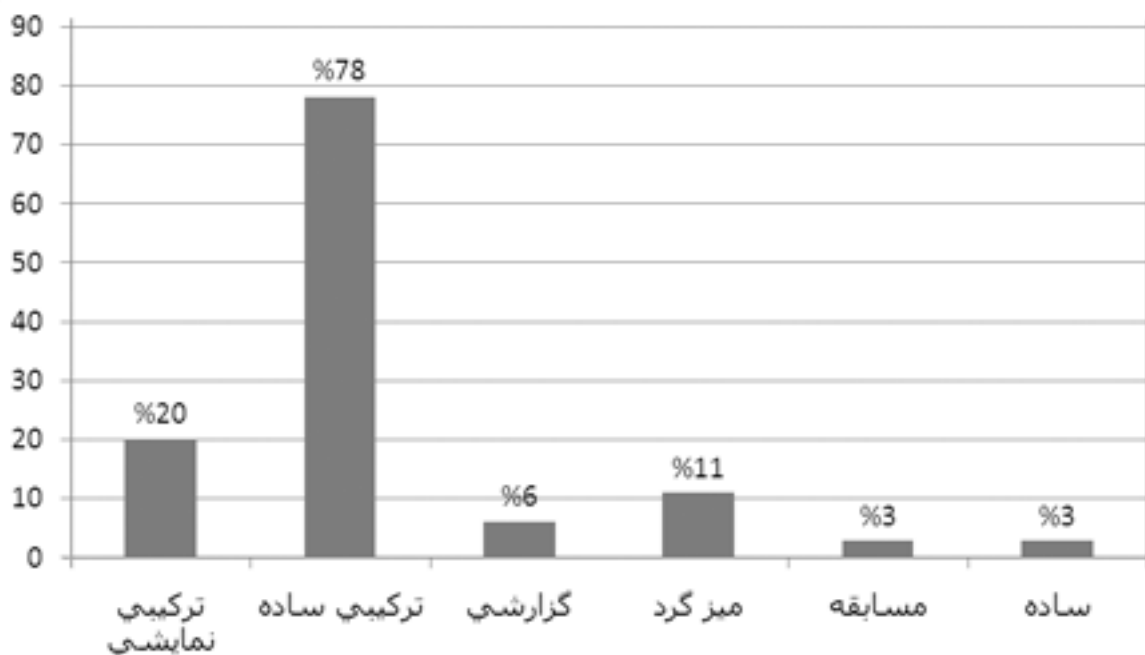
«طبق تعریف» گزارش عبارت است از بررسی، تعریف و تشریح وقایعی که در زمان و مکان دیگری، غیر از استودیو اتفاق می‌افتد و گزارشگر، چگونگی آن حوادث و وقایع را برای شنوندگان تشریح و بازگو می‌کند.

گزارشگر در واقع فردی است باهوش، نکته‌سنج، خوش‌صحت و سریع‌الانتقال که با هدف و برنامه‌ی از پیش تعیین‌شده، حادثه یا موضوعی را که مطرح است، با دقت بررسی و با طرح سؤالات و گرفتن پاسخ‌های مناسب، شنونده را از مسئله و حل مشکل و شناخت موضوع مطلع می‌کند. گزارشگر موفق باید با برنامه‌ای دقیق و اطلاع و شناخت کامل و کافی، به محل حادثه یا واقعه برود و از رویدادی که می‌خواهد گزارش کند، آگاهی کافی داشته باشد و تهیه‌کننده بر اساس نیاز برنامه، می‌تواند راه صحیح را به گزارشگر بگوید، او را در جریان امر قرار دهد و عمده‌ترین مطالب و سؤال‌های مورد نظر را برای او روشن کند. پس از ضبط و تهیه گزارش، تهیه‌کننده ضروری است حاصل کار را مجدداً و با دقت کافی بشنود و در حکم و اصلاح آن نهایت توجه را مبذول دارد. باید اشاره نمود هیچ گزارش رادیویی بدون کنترل و بازشنوی و به‌خودی خود قابل پخش نیست؛ حتی اگر به صلاحیت و تبحر گزارشگر ایمان داشته باشیم. از این رو تسلط و توانمندی گزارشگر در بیان و توصیف فضا، ضبط جالب‌ترین بخش‌های واقعه، انعکاس حادثه و به‌کارگیری ابزار فنی، توفیق کار را افزایش می‌دهد» (برخوردار، ۱۳۸۱: ۶۸)

بخش اول

در بخش اول این گزارش، مشخصات عمومی ۱۴۰۴ برنامه که از سوی کارشناسان ارزیاب بررسی شده است، ارائه می‌شود. این مشخصات شامل تعداد برنامه‌های هر مرکز، ساختار برنامه‌ها، طبقات برنامه‌ها، موضوعات برنامه‌ها و نوع برنامه‌ها از نظر تولیدی و زنده است.

جدول ۱ نشان‌دهنده تعداد و درصد برنامه‌هایی است که بخش‌های گزارشی آنها را کارشناسان ارزیابی کرده‌اند. مطابق این

نمودار ۱- درصد ساختار برنامه‌هایی که بخش گزارشی آنها مورد ارزیابی قرار گرفته است.

سپس برنامه‌های نوع ب با ۲۸۲ مورد (۲۰٪) و برنامه‌های نوع د با ۷ مورد (۰/۵٪) بوده است. از این رو بیشترین برنامه‌هایی که بخش گزارشی در آنها ارزیابی شده، مربوط به طبقه ج است.

جدول ۳ تعداد و درصد برنامه‌ها در موضوعات دهگانه است که گزارشی آنها مورد ارزیابی قرار گرفته است.

ردیف	موضوعات دهگانه	فراوانی	درصد
۱	اجتماعی	۷۶۹	۵۵
۲	اقتصادی	۱۵۱	۱۱
۳	فرهنگی	۱۰۸	۸
۴	عملی	۳۷	۳
۵	دفاع مقدس	۹۴	۷
۶	کودک و نوجوان	۷۱	۵
۷	سیاسی	۱۷	۱
۸	اطلاعات عمومی	۱۹	۱
۹	معارفی	۱۹	۳
۱۰	ورزشی	۸۹	۶
	جمع کل	۱۴۰۴	۱۰۰

بخش دوم

در این بخش که مربوط به برخی اطلاعات گزارشگران است، ابتدا تعداد گزارشگران هر مرکز که گزارش‌های آنان در برنامه مورد ارزیابی قرار گرفته، آورده می‌شود. سپس وضعیت آنها از نظر

قرار گرفته است. در میان مراکز، استان مرکزی با ۸۶ برنامه (۶/۲٪) بالاترین میزان برنامه ارزیابی شده را به خود اختصاص داده است. کهگیلویه و بویراحمد با ۷۸ برنامه و سیستان و بلوچستان با ۷۶ برنامه (هرکدام ۵/۵٪) در رتبه‌های بعدی قرار دارند. کمترین تعداد برنامه ارزیابی شده به ترتیب مربوط به خراسان شمالی با ۲ برنامه (۰/۱٪) و خوزستان با ۱۵ برنامه (۱٪) و بوشهر با ۱۶ برنامه (۱/۱٪) است.

نمودار ۱ نشانگر تعداد و درصد برنامه‌هایی است که گزارشی آنها مورد ارزیابی کارشناسان قرار گرفته است. مطابق نمودار، ساختار بیشترین برنامه‌ها ترکیبی ساده بوده است؛ به طوری که تعداد ۱۰۹۹ برنامه (۷۸٪) ترکیبی ساده بوده‌اند. برنامه‌های ترکیبی نمایشی با ۲۸۲ برنامه (۲۰٪) در مرحله بعد قرار دارد. کمترین برنامه‌ها مربوط به برنامه‌هایی با ساختار ساده و مسابقه بوده‌اند که هرکدام با ۲ برنامه (۰/۳٪) در سه نحوه گزارشی آنها بررسی شده است.

جدول ۲ نشان دهنده طبقه برنامه‌هایی است که بخش گزارشی آنها ارزیابی شده است. مطابق جدول، بیشترین برنامه‌های ارزیابی شده مربوط به برنامه‌های نوع ج با ۱۱۱۵ برنامه (۷۹/۵٪) و

جدول ۲- طبقه برنامه‌هایی که گزارشی آنها ارزیابی شده است

ردیف	طبقه برنامه	فراوانی	درصد
۱	ب	۲۸۲	۲۰
۲	ج	۱۱۱۵	۷۹/۵
۳	د	۷	۰/۵
	جمع کل	۱۷۴۰۴	۱۰۰

می‌دهد. مطابق جدول، تعداد ۱۶۸ نفر از گزارشگران (۶۷٪) به صورت قراردادی و ۸۴ نفر (۳۳٪) به صورت رسمی فعالیت می‌کرده‌اند.

نمودار ۲ فراوانی و درصد سابقه کار گزارشگرانی را که

جدول ۵- تعداد و درصد گزارشگران مراکز به تفکیک جنس که برنامه‌های آنها ارزیابی شده است

ردیف	جنس	فراوانی	درصد
۱	زن	۹۳	۳۷
۲	مرد	۱۵۹	۶۳
جمع کل		۲۵۲	۱۰۰

برنامه‌های گزارشی آنها مورد ارزیابی قرار گرفته است، نشان می‌دهد مطابق نمودار، سابقه کار بیشترین تعداد افراد، یعنی ۱۱۹ نفر (۴۷٪) بین یک تا پنج سال است. سپس سابقه کار ۸۴ نفر (۳۳٪) بین ۶ تا ۱۰ سال می‌باشد. پس از آن، به ترتیب ۱۱ تا ۱۵ سال، ۵٪ تا ۱۶ سال، ۶٪ تا ۲۱ سال تا ۲۷ سال سابقه دارند. تعداد دو نفر از گزارشگران نیز بازنشسته بوده‌اند. لازم به ذکر است که این آمار مربوط به سابقه کار کلی آنان است؛ اما ممکن است این سابقه کار الزاماً در شغل گزارشگری نبوده باشد.

جدول ۷ میانگین امتیاز گزارشگران برنامه‌ها را به تفکیک جنس نشان می‌دهد. همان‌طور که مشاهده می‌شود، میانگین

جنس، وضعیت استخدامی و سابقه کار آنها در حرفه گزارشگری درج می‌گردد.

جدول شماره ۴ فراوانی و درصد نوع برنامه‌ها را از نظر تولیدی و زنده بودن نشان می‌دهد. مطابق جدول، ۹۴۲ برنامه (۶۷٪) تولیدی و ۴۶۲ برنامه (۳۳٪) زنده بوده‌اند. بنابراین، تعداد برنامه‌هایی که گزارشگران آنها بررسی شده‌اند، بیشتر از نوع تولیدی بوده است.

جدول ۴- فراوانی و درصد برنامه‌های تولیدی و زنده که گزارشگری آنها ارزیابی شده است

ردیف	نوع برنامه	فراوانی	درصد
۱	تولیدی	۹۴۲	۶۷
۲	زنده	۴۶۲	۳۳
جمع کل		۱۴۰۴	۱۰۰

جدول ۵ نشان‌دهنده تعداد و درصد گزارشگران مراکز به تفکیک جنس است که بخش گزارشگری برنامه‌های آنها ارزیابی شده است. مطابق جدول، تعداد ۹۳ نفر (۳۷٪) از گزارشگران زن و ۱۵۹ نفر (۶۳٪) مرد بوده‌اند.

جدول ۶ فراوانی و درصد وضعیت استخدامی گزارشگرانی را که برنامه‌های گزارشی آنها مورد ارزیابی قرار گرفته است، نشان

نمودار ۲- درصد وضعیت استخدامی گزارشگرانی که برنامه‌های گزارشی آنها ارزیابی شده است

جدول ۶- فراوانی و درصد وضعیت استخدامی گزارشگرانی که برنامه‌های گزارشی آنها ارزیابی شده است

ردیف	وضعیت استخدامی	فراوانی	درصد
۱	قراردادی	۱۶۸	۶۷
۲	رسمی	۸۴	۳۳
جمع کل		۲۵۲	۱۰۰

گزارشگران زن نسبت به گزارشگران مرد پایین‌تر است؛ با این توجه که تعداد گزارشگران زن نسبت به گزارشگران مرد کمتر بوده است.

جدول ۸ میانگین امتیازات گزارشگران برنامه‌های مراکز را با توجه به تعداد آنها نشان می‌دهد. همان‌طور که از جدول برمی‌آید، بالاترین میانگین ۵۹ امتیاز و پایین‌ترین میانگین ۴۳ امتیاز است. مراکز اصفهان و گیلان در محدوده میانگین بالا و مراکز کیش و کهگیلویه و بویر احمد در محدوده میانگین پایین قرار دارند. با این حال، میانگین مجموع برنامه‌ها ۵۱/۵ است که میانگین مطلوبی نیست.

جدول ۷- میانگین امتیاز گزارشگران برنامه‌های مراکز به تفکیک جنس

ردیف	جنس	میانگین امتیاز
۱	زن	۵۱/۳
۲	مرد	۵۳

نمودار ۳ فراوانی و درصد امتیاز گزارشگران را در طبقات

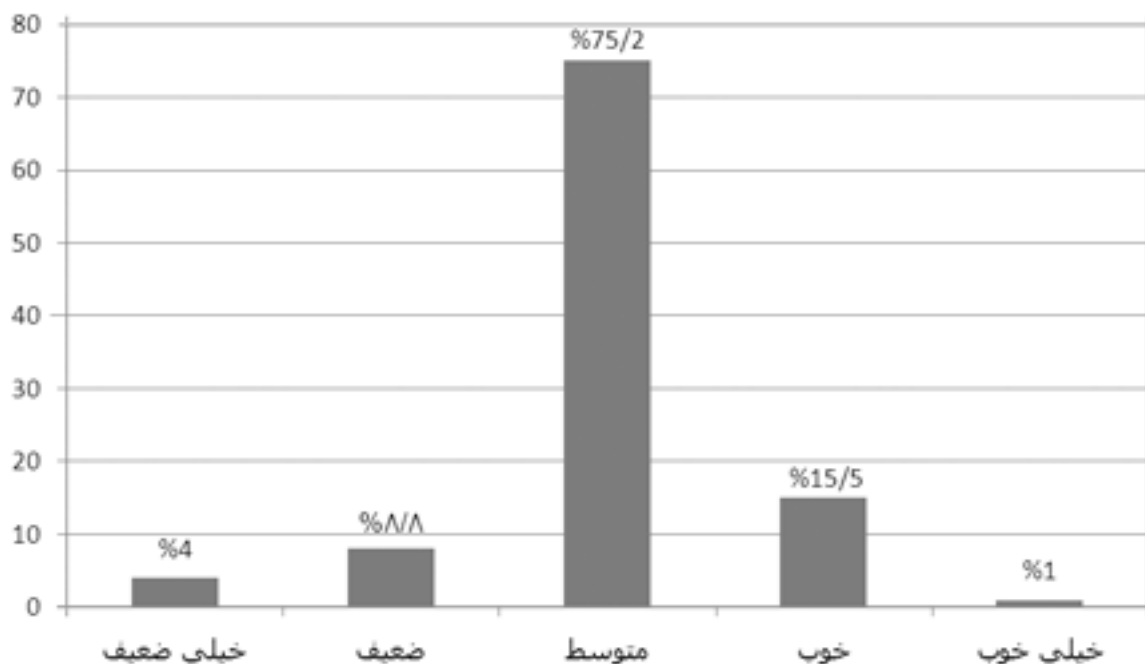
کیفی ارزیابی نشان می‌دهد. مطابق نمودار، امتیازات گزارشگران ۱۰۵۷ برنامه (۷۵/۲٪) در طبقه متوسط قرار دارد. امتیازات گزارشگران ۲۱۸ برنامه (۱۵/۵٪) در طبقه خوب و ۱۲۳ برنامه (۸/۸٪) در طبقه ضعیف بوده است. در طبقه خیلی خوب، بالاترین امتیاز مربوط به مرکز مازندران و گزارشگری آقای علی نژاد که ۸۲/۵ امتیاز از ۱۰۰ امتیاز را کسب کرده است.

نتیجه

۱- این گزارش، جمع‌بندی نظرات کارشناسان واحد نظارت و ارزیابی صدای استان‌هاست که طی جلسات متعددی به بازشنوایی و ارزیابی عملکرد گزارشگران و نحوه گزارشگری ۱۴۰۴ برنامه از ۳۱ مرکز استان پرداخته‌اند. این تعداد برنامه در فاصله

جدول ۸- میانگین امتیازات گزارشگران برنامه‌های مراکز با توجه به تعداد گزارش

ردیف	نام مرکز	تعداد گزارشگر	میانگین امتیاز
۱	آبادان	۴	۴۸
۲	آذربایجان شرقی	۶	۵۸
۳	آذربایجان غربی	۵	۵۸
۴	اردبیل	۲	۵۷
۵	استان مرکزی	۱۱	۵۱
۶	اصفهان	۱۸	۵۹
۷	ایلام	۱۱	۵۳
۸	بوشهر	۹	۵۴
۹	چهار محال بختیاری	۱۱	۵۱
۱۰	خراسان	۱۳	۵۵
۱۱	خراسان شمالی	۱	۵۵
۱۲	خلیج فارس	۸	۵۱
۱۳	خوزستان	۵	۵۶
۱۴	زنجان	۵	۵۳
۱۵	سمنان	۱۰	۵۰
۱۶	سیستان و بلوچستان	۱۰	۵۱
۱۷	فارس	۱۱	۵۱
۱۸	قزوین	۳	۵۴
۱۹	قم	۷	۵۵
۲۰	کردستان	۹	۵۵
۲۱	کرمان	۱۳	۵۳
۲۲	کرمانشاه	۶	۵۲
۲۳	کیش	۷	۴۷
۲۴	کهگیلویه و بویر احمد	۵	۴۳
۲۵	گلستان	۴	۵۰
۲۶	گیلان	۷	۵۹
۲۷	لرستان	۱۱	۵۷
۲۸	مازنداران	۸	۵۴
۲۹	مهاباد	۱۱	۵۰
۳۰	همدان	۹	۵۰
۳۱	یزد	۷	۵۲
جمع کل		۲۵۲	۵۱/۵

نمودار ۳- درصد امتیاز گزارشگران بر حسب طبقات کیفی ارزیابی

فراوانی است و نشان دهنده آن است که تقریباً نیمی از گزارشگران سابقه‌ای کمتر از پنج سال داشته‌اند. در میان گزارشگران، دو نفر (۱٪) نیز بازنشسته بوده‌اند؛ ضمن آنکه این سابقه الزاماً سابقه کار در گزارشگری نبوده است.

۱۰- میانگین امتیاز کسب شده از سوی گزارشگران ۵۱/۵ از کل امتیاز ۱۰۰ بوده است که در مجموع امتیازی متوسط می‌باشد. ۱۱- از نظر تفاوت امتیاز بین زن و مرد در میان گزارشگران، گزارشگران زن با میانگین ۵۱/۳ امتیاز نسبت به گزارشگران مرد با ۵۳ امتیاز، از امتیاز کمتری برخوردارند.

۱۲- از نظر طبقات کیفی نیز بدون توجه به جنس گزارشگران، امتیاز آنان در حد متوسط ارزیابی شده است؛ به طوری که ۷۵/۲٪ آنان (۱۰۵۹ نفر) بین ۴۰ تا ۶۰ امتیاز (از ۱۰۰ امتیاز) داشته‌اند. ۱۳- از آنجا که تقریباً نیمی از گزارشگران سابقه‌ای کمتر از پنج سال داشته‌اند، به نظر می‌رسد آموزش مهم‌ترین رکنی است که می‌تواند در بلندمدت کیفیت کار گزارشگران را به نحو محسوسی ارتقا بخشد.

منابع:

- برخوردار، ایرج (۱۳۸۱) اصول تهیه برنامه‌های رادیویی، تهران: دفتر پژوهش‌های رادیو.
- کرایسل، اندرو (۱۳۸۱) درک رادیو، ترجمه معصومه عصام، تهران: دفتر پژوهش‌های رادیو.
- میرفخرایی، تژا (۱۳۷۹) مقایسه شیوه‌های ارائه اخبار سیمای جمهوری اسلامی، اداره مطالعات راهبردی مرکز تحقیقات، گزارش شماره ۲۱۷ سال ۱۳۷۹، صص ۳۸۲-۳۸۸، با تلخیص اضافه

زمانی تیرماه تا اسفندماه ۱۳۸۴ در مراکز استان‌ها تهیه و پخش شده‌اند.

۲- از میان ۱۴۰۴ برنامه بررسی شده، استان‌های مرکزی با ۸۶ برنامه (۶/۲٪) و کهگیلویه و بویراحمد با ۷۸ برنامه (۵/۵٪)، بالاترین تعداد برنامه و مرکز خراسان شمالی با ۲ برنامه (۰/۱٪) و آبادان با ۱۵ برنامه (۱٪) پایین‌ترین تعداد و درصد برنامه را داشته‌اند.

۳- از میان کل برنامه‌های بررسی شده (۱۴۰۴ برنامه)، تعداد ۱۱۰۱ برنامه (۷۸٪) با ساختار ترکیبی ساده بوده‌اند که نشان دهنده آن است که بیشتر گزارشگران در برنامه‌هایی با ساختار ترکیبی ساده گزارشگری کرده‌اند.

۴- از نظر جدول بندی برنامه‌ها، تعداد ۱۱۱۵ برنامه (۷۹/۵٪) در طبقه ج، ۲۸۲ برنامه (۲۰٪) در طبقه ب و ۷ برنامه (۰/۵٪) در طبقه د قرار داشته‌اند.

۵- از نظر موضوعات دهگانه‌ی برنامه‌ها از میان ۱۴۰۴ برنامه بررسی شده، ۷۶۹ برنامه (۵۵٪) در موضوع اجتماعی و سپس ۱۵۱ برنامه (۱۱٪) در موضوع اقتصادی بوده‌اند. برنامه‌های دارای موضوع سیاسی ۱۷ برنامه (۱٪)، کمترین تعداد برنامه‌ها در موضوعات دهگانه بوده‌اند که ارزیابان بررسی کرده‌اند.

۶- از میان کل برنامه‌های ارزیابی شده، ۹۴۶ برنامه (۶۷٪) تولیدی و ۴۶۲ برنامه (۳۳٪) زنده بوده‌اند.

۷- از نظر جنسیت در میان ۲۵۲ نفر گزارشگر، ۹۳ نفر (۳۷٪) زن و ۱۵۹ نفر (۶۳٪) مرد بوده‌اند.

۸- وضعیت استخدامی گزارشگران در وضعیت قراردادی ۱۶۸ نفر (۶۷٪) و در وضعیت رسمی ۸۴ نفر (۳۳٪) بوده است.

۹- سابقه کار گزارشگران متفاوت بوده است؛ به طوری که ۱۱۹ نفر (۴۷٪) سابقه‌ای بین یک تا پنج سال داشته‌اند که بیشترین

